

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی چهارمحال و بختیاری
دانشکده پرستاری و مامایی شهرکرد

راهنمای آموزش بالینی دروس بیماری های زنان
دوره کارشناسی پیوسته مامایی

تهیه کنندگان: گروه آموزش مامایی
ویرایش دوم سال 1390

نام درس: کارآموزی بیماریهای زنان

تعداد واحد: 2 واحد (102 ساعت) : 1/2 واحد درمانگاه زنان – 0/4 واحد بخش جراحی زنان، 0/4 واحد اتاق عمل
پیشنیاز: بیماریهای زنان تنوری

شماره درس 1660204

فراگیران: دانشجویان ترم 6 کارشناسی پیوسته مامایی

تعداد واحد: 2 واحد

محل کارآموزی: بخش جراحی زنان، درمانگاه زنان و اتاق عمل بیمارستان هاجر شهرکرد
مدت: برنامه کارآموزی بمدت 102 ساعت

- ساعت شروع و پایان کارآموزی: ساعت 7/30 تا 12/30

کارآموزی طبق برنامه تنظیمی توسط مدیر گروه مامایی که در ابتدای ترم در تابلو اعلانات گروه مامایی مشخص می شود.
وظایف و مقررات:

رعایت مقررات ذکر شده در ذیل از طرف دانشجو الزامی می باشد:

- حضور به موقع در محل کارآموزی

- پوشیدن فرم مخصوص شامل: روپوش سفید، شلوار و مقنعه مشکی، جوراب مشکی، کفش ساده با رنگ تیره (رعایت شئونات
دانشجویی)

- رعایت حجاب اسلامی و حفظ آراستگی

- نصب کارت شناسایی بروی مقنعه

- عدم استفاده از زیورآلات بخصوص دستبند و انگشتر

- رعایت شئونات حرفه ای در کلیه ساعات حضور در بخش

- همراه داشتن فرم یادداشت، خودکار مشکی یا آبی

- داشتن چهره ای گشاده و برقراری ارتباط مناسب با مددجو

- عدم انجام معاینه بدون حضور مربی یا پزشک مسئول

- رعایت نکات بهداشتی (پوزیشن مناسب هنگام کار، پوشیدن دستکش و ...)

- دقت و صرفه جویی در انجام امور محوله

- ارائه به موقع تکالیف تعیین شده از طرف مربی

تکمیل LOG book و به تائید مربی رساندن

الف _ درمانگاه زنان :

- هدف کلی:** آموزش و انجام معاینات بالینی، تشخیص، آموزش و مداوای بیماریهای شایع زنان و آشنایی با مداوای انواع بیماریها زنان. سب توانایی و شناخت در زمینه نقش ماما به عنوان مشاور آموزش دهنده در موارد ناباروری تشخیص مسئولیتهای خودبا توجه به رعایت اصول اخلاقی و موازین شرعی در زمینه ارائه خدمات بالینی.
- اهداف رفتاری:** به منظور دستیابی به هدف کلی فوق و ارتقاء سطح دانش، بینش و مهارت دانشجویان در تشخیص، درمان، آموزش و مراقبت از زنان لازم است دانشجویان مهارتهای ذیل را کسب نمایند): لازم به توضیح است مواردیکه در حیطه اختیارات مستقیم مربی مامایی نمی باشد، تحت نظارت پزشک مسئول درمانگاه انجام می گردد.
- 1- در کلیه موارد اصول اخلاقی و شرعی در هنگام مراقبت و ارائه خدمات به مددجو رعایت نماید.
  - 2- با بهار، مربی، مسئولین و کارکنان درمانگاه و سایر دانشجویان ارتباط صحیح و موثر برقرار کند
  - 3- محل کلیه وسایل مورد نیاز جهت معاینه زنان را دانسته و آنها را به نحوه صحیح بکارگیرد.
  - 4- ثبت و تکمیل دفاتر گزارش و فرمهای موجود در درمانگاه زنان را به نحو صحیح انجام دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 5- محیط و وسایل را جهت پذیرش و معاینه بیمار فراهم نماید. (حداقل پنج مورد)
  - 6- از بیمار شرح حال کامل بگیرد و موارد غیر طبیعی را گزارش نماید. (حداقل پنج مورد)
  - 7- بیمار را بطور مناسب و صحیح به پزشک درمانگاه معرفی کند. (حداقل پنج مورد)
  - 8- دستگاه تناسلی خارجی و داخلی (مشاهده-لمس -معاینه با اسپاکلوم و معاینه دودستی) را معاینه و موارد غیر طبیعی را گزارش نماید. (حداقل پنج مورد)
  - 9- جاگذاری و خارج کردن اسپکلوم را انجام دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 10- شرایط و دلایل انجام اسمیربرداری را به بیمار آموزش دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 11- در صورت لزوم جهت پاپ اسمیر یا ترشحات سرویکو واژینال نمونه بگیرد. (حداقل پنج مورد)
  - 12- براساس نتایج اسمیر مددجورا بطور مناسب راهنمایی نماید. (حداقل سه مورد)
  - 13- با توجه به شرح وظایف مامایی و نوع بیماری در صورت لزوم نسخه بنویسد. (حداقل سه مورد)
  - 14- نحوه استفاده و عوارض احتمالی داروی تجویز شده را به بیمار آموزش دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 15- با توجه به شرح حال، علائم و معاینات بالینی و تستهای آزمایشگاهی بیماریهای التهابی لگن- سرویسیت- واژینیت را تشخیص دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 16- ترشحات فیزیولوژیک را از پاتولوژیک افتراق دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 17- نکات بهداشتی و نحوه پیشگیری و پیگیری در واژینیت ها و عفونتهای دستگاه تناسلی را به بیمار آموزش دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 18- موارد لازم را بعد از درمان سرویسیت با کرایو و کوتر به بیمار آموزش دهد. (حداقل یک مورد)
  - 19- کیست نابوتین و پولیپ سرویکس را تشخیص دهد و بیمار را در مورد اقدامات درمانی راهنمایی نماید. (حداقل دو مورد)
  - 20- با توجه به علائم بیماری عفونتهای ادراری و تناسلی را تشخیص دهد. (حداقل پنج مورد)
  - 21- تستهای پاراکلینیک را متناسب با نوع بیماری درخواست و جواب آن را تفسیر نماید. (حداقل پنج مورد)
  - 22- درمان عفونتهای ادراری را پیشنهاد نماید. (حداقل سه مورد)
  - 23- با توجه به شرح حال و علائم بالینی نوع دیسمنوره مشخص کند و در صورت امکان علل دیسمنوره ثانویه را مشخص نماید. (حداقل دو مورد)

- 24- درمان دیسمنوره اولیه و ثانویه (دارویی و غیر دارویی) را پیشنهاد دهد. (حداقل دومورد)
- 25- شلی عضلات کف لگن را تشخیص دهد و گرید آن را مشخص نماید. (حداقل سه مورد)
- 26- روشهای درمانی شلی عضلات کف لگن را به بیمار آموزش دهد. (حداقل سه مورد)
- 27- با توجه به شرح حال و علائم بالینی، معاینه و تستهای تشخیصی انواع خونریزیهای غیر طبیعی رحم را تشخیص دهد. (حداقل پنج مورد)
- 28- با توجه به شرح حال و علائم بالینی آمنوره اولیه را از ثانویه افتراق دهد. (حداقل یک مورد)
- 29- آزمایشات لازم جهت تشخیص علل آمنوره را با نظارت پزشک در خواست و تفسیر نماید. (حداقل سه مورد)
- 30- پستان را به طریقه صحیح معاینه نماید. (حداقل سه مورد)
- 31- ضایعات خوش خیم و بدخیم پستان را در معاینه بالینی و براساس نتایج تستهای پاراکلینیک افتراق دهد. (حداقل یک مورد)
- 32- روش خود آزمایی پستان را به مددجو آموزش دهد. (حداقل پنج مورد)
- 33- یائسگی را بر اساس علائم بالینی و تستهای آزمایشگاهی تشخیص دهد. (حداقل دومورد)
- 34- آموزشهای لازم به خانمهای یائسه را ارائه نماید. (حداقل دومورد)
- 35- با توجه به شرح حال و معاینات بالینی اختلالات بلوغ را تشخیص دهد. (حداقل یک مورد)
- 36- نکات لازم در معاینه ژینکولوژی اطفال را رعایت نماید. (حداقل یک مورد)
- 37- با توجه به شرح حال و علائم بالینی نوع ناباروری را تشخیص دهد. (حداقل سه مورد)
- 38- تستهای تشخیصی شایع در درمان ناباروری را پیشنهاد نماید. (حداقل سه مورد)
- 39- به بیماران نابارور جهت انجام PCT، اسپرموگرام و نحوه رسم چارت درجه حرارت پایه بدن (BBT) را آموزش دهد و نتایج تستهای فوق را تفسیر نماید. (حداقل یک مورد)
- 40- در مورد چگونگی استفاده از داروها بیماران نابارور را راهنمایی نماید (حداقل پنج مورد).
- 41- با گرفتن شرح حال، نوع بی اختیاری ادرار را تشخیص دهد. (حداقل سه مورد).
- 42- اقدامات درمانی و پیشگیری در بی اختیاری ادراری را به مددجو آموزش دهد. (حداقل پنج مورد).
- 43- جهت پیشگیری از بی اختیاری ادراری و شلی های لگن ورزشهای کف لگن را به مددجویان آموزش دهد.
- 44- با توجه به شرح حال عوامل خطر زای هیپرپلازی آندومتر و کانسره های دستگاه ژنیتال را شناسایی نماید. (حداقل دومورد).
- 45- با توجه به شرح حال، علائم بالینی و معاینه و تستهای پاراکلینیک بیماریهای رحمی (میوم - آدنومیوز - پولیپ رحمی - سندروم آشرمن.....) را تشخیص دهد. (حداقل پنج مورد).
- 46- اقدامات درمانی در میوم را پیشنهاد نماید (حداقل دومورد).
- 47- با توجه به شرح حال، علائم بالینی و معاینه و تستهای پاراکلینیک انواع توده های تخمدان را تشخیص دهد. (حداقل دومورد).
- 48- متناسب با نوع بیماری زنان اقدامات درمانی را پیشنهاد دهد. (حداقل پنج مورد).

ب - بخش جراحی زنان

هدف کلی:

کسب دانش، بینش و مهارت در آموزش، مراقبت، تشخیص و اجرای دستورات پزشک در اداره بیماران بستری در بخشهای جراحی زنان

اهداف رفتاری: بمنظور دستیابی به هدف کلی فوق لازم است دانشجو مهارتهای ذیل را کسب نماید:

- 1- در کلیه موارد اصول اخلاقی و شرعی در هنگام مراقبت و ارائه خدمات به مددجو رعایت نماید.
- 2- وسایل مورد نیاز را بطریق صحیح بکارگیرد.

- 3- با بیمار و همراهان او ،مسئولین، پرسنل، پزشکان، مربی و سایر دانشجویان ارتباط صحیح و موثر برقرار کند .
- 4- از زمان پذیرش تا ترخیص بیماران در بخش جراحی زنان آموزش های لازم را ارائه دهد. (حداقل دو مورد).
- 5- دستورات دارویی را اجرا نماید. (حداقل دو مورد).
- 6- نیازهای اولیه بیمار را ارزیابی و مرتفع نماید. (حداقل پنج مورد).
- 7- جهت انجام آزمایشات به روش صحیح از بیماران نمونه گیری نموده و به آزمایشگاه ارسال نماید. (حداقل پنج مورد).
- 8- بیمار را در بدو ورود به بخش پذیرش نمایند. (حداقل یک مورد).
- 9- در هنگام ویزیت بیمار حضور داشته و نتیجه را به مربی گزارش دهد. (حداقل دو مورد).
- 10- روزانه، شرح حال بیماران تحت مراقبت خود را ثبت و نکات برجسته آن را با مربی به بحث بگذارد. (حداقل سه مورد).
- 11- اقدامات لازم در جریان بستری شدن جهت عمل جراحی زنان را به بیمار آموزش دهد(حداقل سه مورد).
- 12- آزمایشات و مشاوره بیهوشی را در موارد نیاز به جراحی شلی عضلات کف لگن با نظارت پزشک در خواست نماید.(جراحی زنان) (حداقل یک مورد).
- 13- مراقبتهای قبل وبعد از اعمال جراحی زنان (کلپورافی قدامی و خلفی،هیسترکتومی،کورتاژ،ترمیم پریینه ،میومکتومی ،لایپاراتومی.....) را انجام دهد. (حداقل دو مورد).
- 14- تستهای تشخیصی موجود در پرونده های بیماران را تفسیر نماید. (حداقل دو مورد).
- 15- جزوه آموزش مراقبت از بیمار در منزل را تهیه و به بیمار ارائه دهد. (حداقل یک مورد).
- 16- در صورت امکان در یکی از جلسات گزارش صبحگاهی بخش شرکت و گزارش نماید.(حداقل یک مورد).

ج: اتاق عمل

- 1- در کلیه موارد اصول اخلاقی و شرعی در هنگام مراقبت و ارائه خدمات به مددجو رعایت نماید.
- 2- با بهار ، مربی، مسئولین و کارکنان درمانگاه و سایر دانشجویان ارتباط صحیح و موثر برقرار کند
- 3- اعمال جراحی زنان را مشاهده نماید.
- 4- با نظارت مربی از بیماران با اعمال جراحی زنان در ریکآوری مراقبت نماید.
- 5- ستهای جراحی جهت اعمال جراحی زنان را به طریق صحیح باز نماید.
- 4- وسایل لازم جهت ستهای مختلف جراحی زنان را تشخیص دهد.
- 6- به طریقه صحیح گان و دستکش بپوشد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی چهارمحال و بختیاری

دانشکده پرستاری و مامایی

نام درس : بیماریهای زنان 2 (کارآموزی در عرصه)

تعداد واحد : 2 واحد(102 ساعت) (1/1 واحد درمانگاه زنان و جراحی زنان _ پیش نیاز : بیماریهای زنان 1 تنوری - کارآموزی

بیماریهای زنان 1

شماره درس : 1650421

فراگیران: دانشجویان ترم 7 کارشناسی پیوسته مامایی

الف _ واحد زنان

هدف کلی :

تمرین مهارت های کسب شده در انجام معاینات بالینی، تشخیص و مداوای بیماریهای شایع زنان و کسب مهارت در تشخیص و شناخت روشهای درمانی انواع بیماریها در ارتباط با دستگاه تولید مثل و آشنایی با مراحل تشخیص و درمان ناباروری و انواع بیماریها و بدخیمی های دستگاه تولید مثل و پستان

اهداف ویژه: مهارتهای کسب شده در واحد کارآموزی بیماریهای زنان 1

توجه: لازم به ذکر است که در کارآموزی در عرصه، دانشجو باید به طور مستقل مهارت ها را انجام داده و مربی بر روند فعالیت های دانشجو نظارت کلی خواهد داشت.

نحوه ارزشیابی

- حضور فعال و منظم در بخش، رعایت مقررات و همکاری با سایر دانشجویان، مربی و پرسنل 2 نمره
- مشارکت در بحث علمی و ارائه کنفرانس 2 نمره
- انجام وظایف تعیین شده از طرف مربی 2 نمره
- انجام صحیح تکنیکهای عملی آموزش دیده و امتحان آخر بخش 13 نمره
- ثبت اقدامات انجام شده در LOG BOOK یک نمره

جمع 20 نمره

منابع مطالعاتی بیماری های زنان:

- 1- اسپیروف، لئون، "آندکرینولوژی بالینی زنان و ناباروری"، ویراست ششم، ترجمه ی دکتر بهرام قاضی جهانی و همکاران، انتشارات گلبن، 1381.
- 2- کیستنر، "اصول بیماریها و بهداشت زنان"، ترجمه قاضی جهانی، بهرام و همکاران، اندیشه روشن، 2007.
- 3- کارنت جراحی زنان 2008

4 – Berek, Jonathans. "Novak 's gynecology". Lippincott Willams & Wilkins, 2007.

5- Ddechery AH, Pernoll ML. "Current obstetrics and Gynecology". 9th ed. London; Printicehall Int, 1997.

6- Rock JA, Thompson JD. "Telinde's operative Gynecology", 8th ed. Philadephia. Lippincott- Raven Publishers, 2003.

7-Sciarra, S. "Sciara Gyneology and obstetrics", Philadelphia, JB lipincott company, 1995.

8- Scott james R ,& et al. "Danfoth's. obstetrics and Gynecology", 9th ed". Lippincott Willams & Wilkins, 2003.

9- With field CR. "Dew hurst's test book of obstetrics and gynecology for postgraduted", 5th ed. Blackwall science, 1995.

10-Emily slone Mckinney, et al. "Maternal –Child Nursing". 7th ed, elsevier saunders, 2005.

11-Cunningham F.Gary, et al. "Williams obestetrics". 22th ed. Mcgraw-hill. 2005.

12-Henderson Chris, Macdonald Sue. "Maye's Midwifery". 13th ed, Bailliere Tindall, 2004.

13-Susan A, Orshan, "Maternity, Newborn & Woman's Heath Nursing Comprehensive Care Across the life span". Lippincott Williams & Wilkins , 2008.

14-Julie Munden . " Diagnostic Tests". Lippincott Williams & wilkins, 2007.

15-Debra S ., Cynthia J . "Clinical Practice Protocols in Oncology Nursing ", Jones & Bartlett Publishers , 2007.

16- Miaskowski . C , Buchsel. P . " Oncology Nursing Assessment and Clinical Care " , Mosby , 1999.

17-Katz: Comprehensive Gynecology, 5th ed., Copyright © [2007 Mosby, An Imprint of Elsevier](#)

18-[DiSaia: Clinical Gynecologic Oncology, 7th ed.](#) - 2007 - Mosby, An Imprint of Elsevier

19-Kronenberg: Williams Textbook of Endocrinology, 11th ed. Copyright © [2008 Saunders, An Imprint of Elsevier](#)

20-Gershenson: Operative Gynecology, 2nd ed. Copyright © [2001 W. B. Saunders Company](#)

